

Dorota Czajkowska

"Ostatnie dni Kołobrzegu", Johannes Voelker, Oświęcim 2014 : [recenzja]

Przegląd Historyczno-Wojskowy 16 (67)/2 (252), 220

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Johannes Voelker, *Ostatnie dni Kołobrzegu*, Napoleon V, Oświęcim 2014, 194 s.

Książka jest pierwszym polskim wydaniem pracy, która ukazała się w Niemczech w 1959 r., rok po śmierci autora. Wcześniej, zarówno ze względów politycznych, jak i wobec ujmowania wydarzeń wyłącznie z perspektywy niemieckiej, nie mogła ona zagościć na naszym rynku wydawniczym. Jest to rzetelnie napisana relacja o agonii miasta i jego uporczywej obronie. Jej autor, niemiecki pisarz, który nie był hitlerowcem, w formie dziennika zapisał relacje pozyskane od świadków wydarzeń. Do świadków tych docierał listownie (większość listów zachowała się do dziś), prosząc ich o wypełnienie stosownych kwestionariuszy. W ten sposób uzyskał ogrom informacji, które następnie, działając zgodnie z zasadami warsztatu historycznego, wykorzystał do opracowania obszernego dziennika o upadku pomorskiego miasta. Oczywiście historię walk o Kołobrzeg przedstawił od strony niemieckiej, a w jego opracowaniu kolejne pozycje niemieckiej obrony pokonują anonimowe siły polskie i radzieckie. Relacja jest jasna, spójna i zrozumiała nawet dla czytelnika nieobebranego z terminologią wojskową.

Oprócz opisu sytuacji w mieście na początku 1945 r. i dziennika walk od 4 do 18 marca w publikacji znajdziemy notę o autorze, a także biogram płk. Fritza Fullriede, dowódcy obrony Kołobrzegu. Ciekawostką stanowią: notatka o oddźwięku walk o Kołobrzeg w prasie zagranicznej oraz tekst podziękowania komendanta dla załogi. Wiele interesującego materiału zawierają załączniki: dokumentalne zdjęcia, kopie kilku najważniejszych dokumentów, zestawienie sił walczących stron i zestawienie literatury o oblężeniu Kołobrzegu. Percepcje treści ułatwia 6 map sytuacyjnych. Jedna z nich przedstawia działania sił radzieckich i polskich na przełomie lutego i marca 1945 r. Na pozostałych 5 mapach szczegółowych (planach) Kołobrzegu ukazano 5 kolejnych etapów walk o miasto. Zgodzić się trzeba ze słowami tłumacza, Macieja Tylca, że po publikację te powinien sięgnąć każdy, kogo interesuje przebieg walk o to miasto w marcu 1945 r.

Dorota Czajkowska

Erich Ludendorff, *Moje wspomnienia wojenne*, cz. 1, 1914–1916, tłum. M. Wichrowski, „Tetragon”, Warszawa 2014, 217 s.

Erich Ludendorff (1865–1937) był jednym z najsłynniejszych niemieckich dowódców I wojny światowej. Opublikowany pierwszy tom jego pamiętników dotyczy okresu od wybuchu wojny do sierpnia 1916 r. Ich autor na początku konfliktu, pełniąc funkcję nadkwatremistrza 2 Armii, odegrał decydującą rolę w zajęciu belgijskiej twierdzy Liège, co przyniosło mu sławę w Niemczech. Następnie został